

РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ

Аудит займає важливе місце в системі суспільних відносин і дозволяє регулювати складні соціально-економічні процеси, забезпечуючи захист національних інтересів і безпеку держави. Розвиток теоретико-методологічних положень аудиту є найважливішим науковим і практичним завданням. Як єдина незалежна форма фінансового контролю аудит надає в установленому порядку всім заінтересованим користувачам фінансової інформації офіційний висновок про достовірність бухгалтерської звітності.

Ведення бізнесу в ринкових умовах висуває підвищені вимоги до своєчасності, достовірності, повноти і якості інформації, яка має бути пристосована до запитів користувачів. Важлива роль у підвищенні довіри користувачів до фінансової звітності суб'єктів господарювання належить незалежному аудиту, як сучасній формі зовнішнього фінансового контролю [1, с. 4].

У сучасних економічних умовах Україна інтегрується в європейський простір, що вимагає адаптації національної економіки та нормативно-правової бази до законодавства Європейського Союзу. Це відкриває широкі можливості для вітчизняних компаній для розвитку бізнесу з іноземними партнерами, покращення професійних відносин між бухгалтерами та аудиторами, створення сприятливого інвестиційного клімату.

Підготовка аудиторських звітів бере свій початок з часів стародавніх цивілізацій Близького Сходу. Коли виникла держава та економіка, влада займалася обліком доходів і витрат, збором податків. Відповідно, виникла потреба в контролі, спрямованому на зменшення помилок і запобігання шахрайству з боку некомпетентних або нечесних посадових осіб.

Традиційною для того часу була так звана практика «розводки» бухгалтерів. Прагнучи отримати якомога більший прибуток, власники, які найняли менеджерів, призначили контролерів, завданням яких було прислухатися до керівників. Таким чином, контроль здійснювався на закритому рівні. На державному рівні були створені спеціальні органи (бухгалтерії), які контролювали збір податків і державні витрати.

Теорія аудиту дозволяє систематизувати накопичений досвід аудиторської діяльності та визначити подальший вектор її розвитку. Слід виділити наступні сучасні теорії аудиту:

- Теорія адекватності. У рамках цієї теорії аудитор представляє інтереси власника. Її завдання – забезпечити достовірність даних бухгалтерського обліку і підтвердити власнику, що інформація, яка міститься у звітності.

- Теорія контролінгу. У рамках цієї теорії аудит змінює вектор спостереження з сухої інформації про документи на реальну діяльність організації внутрішнього контролю в перевіряться компанії. Під час перевірки аудитор виявляє неточності та порушення правил бухгалтерського обліку та визначає ступінь їх негативного впливу.

- Теорія консультування. Ця теорія представляє завдання аудиту аналізу ефективності заходів, вжитих організацією, що перевіряється, її співробітниками та адміністрацією.

Методика аудиту – це сукупність методів, правил і стандартів, які дозволяють вивчити дані про фактичний стан підприємства, виявити наявні порушення у фінансовій звітності та зробити висновок. Методика аудиту містить спеціальні прийоми, такі як розрахунки, певні процедури, математичні моделі та порівняння, спрямовані на обґрунтування думки аудиторського органу про ступінь достовірності представленої фінансової (бухгалтерської) звітності.

Отже, роль теорії та методології аудиту полягає в наступному: концепції і теорії аудиту встановлюють тип взаємовідносин між аудитором і суб'єктом аудиту, викладають методологію і методи, характерні для конкретного етапу розвитку бізнес-структур; систематизація накопиченого досвіду; розробка системи стандартів.

Список використаної літератури:

1. Бурлан С. А., Руденко Н. О. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
2. Фабіянська В. Ю. Потреба в незалежному аудиті та розвиток його теорії: погляд через призму браку довіри в суспільстві. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7921>.